47ste jaar. — N° 45. Zaterdag 14 April 1900.

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.

Alle toezendingen van bijeven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **Groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement :
Drie maal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** cent^mes per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels vooraan of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 14^e APRIL 1900.

Indien wij overwonnen worden, wat zal dan van ons komen ?

Herhaalde malen reeds hebben wij bewezen dat indien de katholieken, dank de dissidente kandidatuur, de meerderheid in de Kamer kwamen te verlieren, zij de eerste zouden zijn die weg, ver weg van deze van zaken te lijden zullen hebben.

De grootsmeerderheid onzer vrienden in de beide arrondissementen Tongeren en Maeseyck deelt onze gedachte, doch men zou zeggen dat zij met hunheid geslagen zijn, want zij bewegen zich niet. In plaats van in massa op te rukken tegen de voordeelige strekkingen der tongersche twistzoekers, in plaats van te verzichen dat zij den strijd staken en eene overeenkomst aannemen, blijven zij stil, bewegen zij zich niet.

Een volk dat niet meer de kracht heeft zijne rechten te doen gelden en bij tijdsgeslacht te verheffen, zulk een volk is rijp voor de beheersching, zulke partij is rijp voor de nederlaag.

* *

Eenmen zou met blindheid moeten geslagen zijn om niet te bemerken dat alleen de tongersche twistzoekers niets bij den val van het ministerie te vreezen hebben.

Beschouwt den eenen na den anderen onze eenige twistzoekers en gij zult bekennen dat wij gelijk hebben.

Maar het publiek, maar de honderd twintig duizend, andere inwoners, ja de 12,000 andere limburgers welke niet uitsleidt, bevinden die zich in hetzelfde geval ?

Zij, die brave landmannen, die gemeente regeringen, die verbiedwaardige geestelijkheid, dat zoo verknocht onderwijzend korps, wat doet men daarmede ? Zijn het hunne belangen welke men verdedigt door de katholieken te verdeelen, door de partij in de helderbaar te storten ? Ah ! onze twistzoekers hebben geenen zoodanigen punten aan te raken ! En met reden !

Wat zal er gebeuren indien, door de fout onzer twistzoekers, een liberaal ministerie aan het hoofd der staatszaken zal geplaats worden ?

Het programma onzer tegenstrevers is bekend. Zij dreuzen er geen doekjes om.

Vergelijkend anderwijs : persoonlijke dienstplicht : afschaffing der noniciatuur te Brussel : vermindering der begrooting van eredienaren : belasting op het inkomen : zieldaar de voorbaatsle maatregelen welke een liberaal gouvernement onmiddelijk zal invoeren.

En dat men het niet uit het oog verliere : al degenen die zullen toeteren of stemmen voor den dissident, zullen medehelpen aan het tot stand komen van een liberaal ministerie, zullen de invoering dezer noodlotige maatregelen begunstigen, zullen erover verantwoordelijk gemaakt worden jegens God en jegens ons dierbaar vaderland !

Wij weten dat sommige onzer lezers zeggen zullen dat wij overdrijven, doch wij schrijven hier enkel neder hetgeen hoogeplaatste personen duizend maal uitgesproken hebben als de katholieke partij tegenover de lib rale stond. Wij zeggen dus de waarheid en wij dagen uit wie het ook moge zijn, om over deze punten jegen te spreken.

Zwaar, zeer zwaar zal de verantwoordelijkheid zijn van degenen die voor den dissident zullen gewerkt of gestemd hebben : men kan even goed voor eenen liberaal zi mmen.

Wij ontvangen den volgenden brief :

Maeseyck, den 10^e April 1900.

Heer uitgever van het weekblad

DE POSTRIJDER.

In uw laatste nummer meent gij een artikel over uit De Kempen in hetwelk men, in zeer slecht vlaamsch, wat geest tracht te maken over mijne kandidatuur.

Waarschijnlijk hebt gij u, zoomin als *De Kempen* de moeite gegeven om het programma der liberale kandidaten Thonnar, Voncken en ik te lezen. Om er uwe lezers kennis te doen van krijgen neem ik de vrijheid u dit hier in korte woorden uit te leggen.

1. Het zuiver algemeen stemrecht met toepassing van de evenredige vertegenwoordiging.

Een man, eene stem ! iedereen moet gelijk voor de stembus zijn, geene voorrechten meer.

2. Pensioen en verplichtende verzekering voor al de werklieden.

Geene oude of gebrekkige werkman zal nog moeten bedelen gaan. Iedereen moet zijne oude dagen in volle rust slijten.

3. Kosteloos en verplichtend onderwijs in alle graden.

De zoon van den werkman zal dus aan dezelve geleerdheid en positie kunnen geraken als de zoon van den rijke.

4. Hervorming ten voordeele van den landbouw.

Geene oorringen meer voor de koeien maar goede en praktische maatregelen ten einde den landbouw herop te beuren en den boer zijnen toestand te verbeteren.

5. Militaire hervorming verplichtende dienstplicht voor iedereen, rijk en arm, maar enkel gedurende eenige maanden.

Afschaffing der afschuwelijke menschenloting.

6. Hervorming van het belastingstelsel, inrichting van den klimmenden impost op het inkomen.

Hoe meer men bezit, hoe meer men kan betalen. Die weinig of niets heeft, moet niets betalen. Verder moet het mobiliair fortuin (zooals geld, aktien, enz.) ook aan den impost onderworpen worden.

7. Afschaffing der onrechtstreeksche belastingen op bier, eetwaren, enz.

Wat nu de reklamen voor mijne fabrikatie van bijlarts betreft, die heb ik op zulke wijze in 't geheel niet noodig, aangezien deze zich van zelfs doen waardeeren door hunne goede hoedanigheid en duurzaamheid.

Mijne talrijke klanten weten genoeg dat zij nooit bedrogen geweest zijn, daar kan ik u verder genoegzame getuigschriften van toonen.

Onder politiek en commercieel oogpunt, ben ik altijd eerlijk geweest en zal het blijven. Daarom is het dan ook dat ik eene kandidatuur aanvaard heb, enkel om den goeden strijd te kunnen voeren met mijne vrienden de HH. Thonnar en Voncken, voor de ontvoogding en den voorspoed van ons dierbaar Limburg.

Wil dezen brief in uw eerstkomend nummer opnemen op dezelfde plaats en met dezelfde letters als het artikel in hetwelk gij mijn persoon aanrandt.

Aanvaard, heer uitgever, de verzekering mijner hoogachting.

RAEDSCHELDERS.
Bijlart en Meubelfabrikant.
MAESEYCK.

Wij hebben het reeds gezegd en wij herhalen het nogmaals.

In dezen kiesstrijd vindt onze Daam eene uitmuntende gelegenheid om reklaam te maken. Reclaam voor zijne bijlarts, reclaam voor zijnen politieken winkel.

Wat zijne bijlarts betreft, deze willen wij aanschouwen als uitmuntend, en wij hopen wel dat het kiezerkorps deze maal Daam voor goed uit het politieke biljartspel zal caramboleeren.

Doch, laten wij het nogmaals zeggen. Daam heeft hoegenaamd geen ongelijk door ons eene reclaam voor zijne politieke en andere biljards te zenden

En dan komt die arme sul voor den borde met eenige punten uit dat oud versleten en afgezaagd liberaal programma. Sedert eene halve eeuw bestrijd de *Postrijder*'t programma met hetwelk Daam nu triomphantelijk 't kiesperk intreedt. Hon ferdemalen hebben wij, hel eene na het andere, al de punten van dat vermuft liberaal programma weergelegd.

Een klein vraagske eventwel :

Waarom wordt in dit programma niet een enkel woordje over den Godsdienst geprest ? Ah ! het antwoord is eenvoudig.

Er zijn kiezingen in het verschiet en men moet den onnoozelen kiezer zoeken te bedoelden. Eens de kiezing voorbij, begint men opnieuw te bulderen tegen al wat aan den Godsdienst raakt. Leest maar het Tongersch geuzenbladje als er geene kiezing aanstaande is.

Zou Daam ons ook niet willen zeggen in welken zin hij zou stemmen — indien hij gekozen werd — in al de kwestiën waar er spraak van Godsdienst zijn zal ?

Natuurlijk zou hij stemmen met al de liberalen, DAT IS TEGEN DE KERK, TEGEN DEN GODSDIENST.

Tijdens de aanstaande kiezingen zullen wij daarop nogmaals terug komen. Daam zal niets verspelen met te wachten en nu, tot wederziens, Daam.

De kiezing van **een enkel** *liberaal meer, kan ons katholiek ministerie in Mei aanstaande omverwerpen en ons een liberaal ministerie op den hals halen.*

Kiezers ! de dissidenten zijn nu aan 't werk om dien liberaal te doen kiezen.

EENE LICHTSTRAAL.

Steeds hier op aarde komt koontje om zijn boontje.

De twee tongersche werkbladen, de eerstste der gansche provincie die den dissidenten kandidaat ondersteunen, stellen onophoudend onze achtbare volksvertegenwoordigers in een valsch licht.

Om dit doel te bereiken, deinzen zij terug noch voor de valsche beweringen, noch voor de de grotste leugens.

Zij zeggen zich al dat hier of daar wel de eene of de andere sul zal gevonden worden die hunnen prijspraat opslikken zal.

Zij gaan echter nog verder. In de artikels waarin zij zich malkoeder bewierookten, zoeken onze twistzoekers zich te doen doorgaan als waren zij de verknochtste verdedigers van den godsdienst en van de politieke belangen der katholieke partij.

Dat gaat toch wat over zijn hout !

Een schooljongen die zijne les opzegt, kan de pretentie niet hebben eenen leraar te zijn en *ex cathedra* te spreken.

Het is aan de werken dat men den man beoordeelt. Ehwel ! laat ons dan aan het werk gaan, en Mijnheer den dissidenten kandidaat, en de weekbladen die hem ondersteunen.

Daarna zal de lezer in volle kennis van zaken zijn oordeel kunnen uitbrengen.

* *

Dat de twistzoekers die op het huidig oogenblik den oorlog onder de katholieken aanvuren alsmede hunne pers, in 1894, eene met te vergeven politieke fout begaan hebben, zie daar wat klaar en duidelijk zal uitschijnen uit de ophelderingen die gaan volgen.

In den tijd, weleenige dagen na de wetgevende kiezingen, moest er overgegaan worden tot de herkiezing der 4 uittredende katholieke provincieraadsleden : MM. Briers, Coart, Delvoie en Slegers.

De kantonale associatie van Tongeren stelde de vier uittredende kandidaten voor.

Doch twee onder hen hadden de overgrote stoutheid gehad zich niet tot op den zondag onder te bukken voor de beslissingen der schismoeraten. Dit was voldoende om zeer brandmerkenden en zeer tot den politieken dood te veroordeelen. Hoe nu dit vonnis uitvoeren ? En hier kwam het spel onzer schismoeraten voor goed aan het licht.

De katholieke kantonale associatie had zich ten voordeele der vier uittredende provincieraadsleden verklaard. Geen enkele tongersche katholiek durfde rechtstreeks tegen deze beslissing opkomen.

Toen gingen de twistzoekers een onafhankelijken katholiek en een liberaal bij halen.

In de gedachte onzer twistzoekers, moesten deze twee kandidaten MM. Coart en Slegers doen vallen.

Wat gebeurt er ?

Lezers, luistert en oordeelt.

* *

De dissente pers durfde zich toch niet vlakaf tegen MM. Briers, Coart, Delvoie, en Slegers verklaren. Zij beweerde dat de vier uittredende leden niet tot akkoord waren, tegen welke beweering echter de vier kandidaten krachtdadig protesteerden. Daarenboven schreef zij artikels ten voordeele der twee afzonderlijke kandidaten, waaronder, wij herhalen het, een onafhankelijke en een liberaal. Ziedaar de handelwijze dier twistzoekers die beweren de verdedigers der reine katholieke grondbeginselen te zijn !

Zij trapt onder de voeten en de stemming der associatie, en haar katholieke kandidaten, en haar voorstel en haar programma !

Zij dient aan tevens voor de droevige taak den achtbaren H. Slegers, den nietskenden voormaar van den provincieraad te bestrijden die, in zijne hoedanigheid van bestendigen afgevaardigde zoo grooten en zoo talrijke diensten bewijst, niet alleen aan de provincie, niet alleen aan de katholieke partij, maar vooral aan de stad en aan het kanton Tongeren !

Ziedaar welke in 1894 de houding dier zelfde pers was, die heden zich ten diensten van eenen verdienstelijken katholiek stelt !

Die pers verpt over boord en de beslissing harer associatie, en de katholieke belangen en dat alles om zich te werken over twee achtbare provincieraadsleden die het ongeluk... of beter den moed ... hadden, andere gedachten dan zij te hebben.

En is dat alles ?

Eilaas ! neen.

* *

Het is van reeuwder gekend dat tusschen de twee kandidaten welke onze twistzoekers tegen MM. Coart en Slegers stelden, een echte, een groote liberaal was.

M. Bodson, die opnieuw op de lijst Briers, Coart, Delvoie en Slegers, was liberaal en door reeuwder als dusdanig gekend.

Hij was lid der liberale associatie en had, in 1879, deelgemaakt van het schoolcomiteit ingericht door Pietje van Humbeeck zaliger. Nu geven wij u te raden wie de voorstelling dezer liberale lijst teekende ?

Wie ?

Wie ? De man zelve die heden optreedt tegen de lijst Helleputte : ja, de dissidente kandidaat teekende in persoon de aanbiedingslijst van den liberalen kandidaat, M. Bodson ! !

Dat men ons daarna nog come spreken van regelmatigheid !

Dat de weekbladen onzer twistzoekers maar voortgaan om op hun teod aan te randen !

Dat zijn woorden, lezers, ijdele woorden en niets meer.

En tegen deze beweringen stellen wij de handelwijze der weekbladen onzer twistzoekers in 1894.

Wij stellen er vooral die handteekening, die goedkeuring tegen, alsdat door den huidigen dissidenten kandidaat van de liberale lijst gegeven.

Oordeelt, lezers, en zegt ons of het gedrag van dezen heer dissident in 1900, door in tegenwoordigheid van den vijand onze krijgsmachten te verdeelen, door de zegepraal van den liberaal te verzekeren, zegt ons, lezers, of dit gedrag veel verschilt van hetgeen hij hield in 1894. Neen, niet waar ? Ook beschuldigen wij dat de liberale partij moet beter helpers geheel heeft dan de hedendaagsche twistzoekers. Die twistzoekers ondersteunen, is werk van domme wederwraak doen, aanmit de liberalen alleen profijt zullen trekken.

Dat de goede en trouwe katholieken het niet uit het oog verliezen !

Door te **werken** *en te* **stemmen** *voor den dissident zal men de zegepraal van den liberaal verzekeren.*

WARE TOESTAND

van het arrondissement Tongeren-Maeseyck voor de Wetgevende Kiezingen van 27 Mei.

Binnenkort is de broeder-krijg sedert maanden begonnen welke immer allerhevigst voortwoet met valsche beleedigingen, huichelende beschimpingen tegen onze verdienstvolle katholieke Volksvertegenwoordigers, rondgebazuind zelfs in dagbladen welke uitgeven dat zij voor de goede zaak te bres staan, dat zij niets uitwerken dan twist en verdraagzaamheid onder partij te weg brengen ten voordeele onzer tegenstrevers, onze vijanden, liberalen en socialisten, die zich tegen ons overmachtig maken.

De ondervinding, nogmaals en nooit genoeg herhaald, is hoogst noodzakelijk onder alle Katholieken voor de vergepraal.

Om vele kiezers die misschien door al dat schrijven en den ramram van eenige dagbladen in den war of in twijfel gebracht zijn van den doolweg op het waar spoor terug te brengen, zal van het grootste belang zijn ze goed in te lichten en den echten toestand in volle daglicht doen uit te schijnen.

Verleden Zondag viel mij bij toeval in de handen een Weekblad van Tongeren dat zich uitgeeft als katholiek, doch volgens algemeen oordeel door zijne lastbare overdrevenheid, door zijnen hekelenden schrijftrant, zijne uijpende aanvallen van persoonlijkheden, niets anders scheuring, haat en verbittering meer en meer doet ontstaan ; ik las, onder andere zaken, dit koddig kluchtspel :

De dissident is de kandidaat der katholieke eendracht ? ? ? !

Om dit te wederleggen, is het slechts noodig terug te keeren tot de Provinciale kiezing van 1894. Wie zijn toen de oorzaak geweest van de scheuring onder de katholieke partij uit welke gevolgd is de droevige val van een oud, achtbaarst, katholiek lid van den Provincie-raad ?

Wie hebben toen eene liberale lijst voorgesteld en ondersteund ?

De zoogezegde verdedigers, of liever kluchtspelers, der cantonale associatie, die nu den dissident nogmaals als hun werktuig van eigenliefde en wraak vooruitzetten ! Ik las voorts. Het is uit zelfopoffering, om den keus van eenen liberaal te beketen, dat de dissident zich als kandidaat voorstelt ! !

Kluchtspel dat immer koddiger wordt ! !

Zij liever in waarheid : De dissident is ons instrument, ons slachtoffer van ons eenige scheurmakers, twistzoekers van Tongeren ; gij met uw dissident, in plaats van de liberalen tegen te houden, gij speelt in hunne kaarten, gij zet de deur wijd open om eenen liberaal in de Kamers laten binnen te treden, want gij stelt de herkiezing van onzen achtbaren H. Gielen in groot gevaar van te mislukken, M. Gielen op wien gij vooral uwe pijlen uitwerpt om hem te doen vallen.

Welke gegronde redens hebt gij tegen hem in te brengen ? welke zijn uwe klachten ? ?

Is de Heer Gielen niet de man die voor groot en klein zonder onderscheid altoos te been en teen dienste is ? wat heeft hij niet gedaan voor landbouwvooruitgang, enz. enz., spaart hij moeite als er spraak is van onze belangen ? sedert jaren is hij de man van het volk, vooral van het buitenvolk, maar niet de man van eetelijke dwarsdrijvers van Tongeren ! ! !

Hetzelfde mag met acht gezegd worden van onzen invloedhebbenden, dienstbereidenden en achtbaren Heer Desmaisières.

Houden wij dan, geeerde kiezers, wie wij hebben ; gij weet niet wien gij in de plaats zult krijgen.

Het voornoemd weekblad zet zijne kluchten in n° II. Zondag immer voort :

« Aan de zijde van den dissident, staat nagenoeg *heel onze verdienstelijke geestelijkheid* » ; grove valscheid.

Ab uno ad omnes non valet conclusio.

Eene gevolgtrekking van een of twee tot allen is niet geldig.

De waarheid is deze :

Aan de zijde van onze verdienstvolle katholieke vertegenwoordigers, de HH. Helleputte, Desmaisières, Gielen, staat gansch de Geestelijkheid van het Arrondissement Tongeren-Maeseyck omdat de Geestelijkheid het voorbeeld moet en zal geven van eenheid in de katholieke zaak, van werking voor het heil van het Arrondissement, van Provincie, Land en Godsdienst.

Wat nog huichelender en gevaarlijker doorschijnt in dat blad, is dat het zijne lezers, de kiezers, wil doen gelooven dat de Geestelijken die niet voor den dissident gestemd zijn, het gezag van hunnen Bisschop miskennen, wat grove leugen ! !

Quod gratis affirmatur, gratis negatur.

Wat zij zonder proef zegt, wordt eveneens als onwaar verklaard.

Geeerde lezers en kiezers, hier is het dat gij niet moet een oud al te waar spreekwoord uit 't oog verlieren :

Als de Vos de Passie preekt,
Boeren past op uwe ganzen ! !

Het Blad gaat in zijne huichelarij op dezen toon voort :

« Verschillige Eerw. HH. Pastoors, wij ontkennen het niet, hebben geloof gehecht aan die *grove bedreiging* — welke al te veel trouwloosheid moet dekken — dat eene tweede katholieke lijst een liberaal zal in de kamers brengen, maar hun getal is klein en wordt kleiner van dag tot dag. »

Hierop dient tot antwoord voor uwe gedragslijn, beste lezers, kiezers :

Alle HH. Pastoors weten en zijn overtuigd dat de dissident eenen liberaal kan en zeer waarschijnlijk zal toegang geven in de Kamers indien de Katholieken niet één zijn voor de lijst : Helleputte, Desmaisières Gielen.

Alle HH. Pastoors weten en zijn overtuigd dat zij moeten stemmen voor de *volledige* lijst ; er wordt strijd gevoerd tegen onze drie Vertegenwoordigers tegelijk, zoowel tegen den H. Helleputte, als tegen de HH. Desmaisières en Gielen die het voormeld Blad, in n° II. Zondag, valsch, huichelend, beschimpend, als liberalen durft doen doorgaan ; immers het zegt, dat voor de HH. Desmaisières en Gielen stemmen eene herkeuring is *van eenen openbaar verbond met de liberalen !*

Voor 't laatst, geachte lezers, kiezers, U geven wij aan dit valsch schrijven dees antwoord :

De ware echte herkeuring van waar- en rechtschapenheid is kiezen voor onze verdienstvolle echt Katholieke Vertegenwoordigers :

1° HELLEPUTTE,
2° DESMAISIÈRES,
3° GIELEN.

X. Y.
Correspondent uit het land Loon.

Wij maken de kiezers aandachtig op de nieuwe kieswet ; in de aanstaande kiezing mag de kiezer op elk kiesbriefje slechts **eenmaal** *stempelen.*

EENIGE FEITEN.

In 1894 was er eene plaats van volksvertegenwoordiger open, door het ontslag van M. den Ridder Schaetzen-Verschoidenaer kandidaten deden zich op om den opengevallen zetel te bekleeden.

Met het doel vrede en eendracht in onze partij te behouden, stelde de achtbare Heer Slegers, Voorzitter van den provinciaalen raad en lid der Bestendige Deputatie, voor eene kandidatuur voor de Kamer te aanvaarden onder de voorwaarde dat hij door geenen katholiek zou bestreden worden.

M. Slegers was gereed, in het belangeloosste, de opoffering te doen van een ambt voorzeker zoo eervol, zoo winstgevend en daarenboven veel gemakkelijker dan dat van lid der Kamer ! ! !

In tegenwoordigheid van het vredemaandsel voorstel van M. Slegers, trokken zich alle katholieke kandidaten terug, een enkel uitgezonderd. En die kandidaat was niet de achtbare heer Desmaisières.

Onder die voorwaarden zag M. Slegers van alle kandidatuur af.

Er bestond geene federatie of bond der katholieke associaties. Niemand overigens heeft ooit getracht het bestaan van dergelijke inrichting te bewijzen.

Toen stelden zich twee kathobeke kandidaten aan het kiezerskorps voor.

Wat doen onze schismoeraten ?

Zij renden den achtbaren en katholieken kandidaat, M. Desmaisières aan, met een geweldig eene bevigheid, waarvan wij te Tongeren nog nooit een voorbeeld gezien hadden, zelfs tusschen politieke tegenstrevers, tijdens onze ernstigste kiezworstelingen.

Alle middelen achten zij goed om er op te gelukken M. Desmaisières hatelijk bij het kiezerskorps te maken.

Het gevolg dezer gemeene aantijgingen liet zich niet wachten ; het verontwaardigd kiezerskorps zond den achtbaren kandidaat naar de Kamer, met eene ontzaglijke meerderheid.

Dat is een !

* *

Veertien dagen daarna, hadden de provinciale kiezingen plaats. De kantonale associatie van Tongeren roept de kandidaturen uit der vier achtbare uittredende katholieke provincieraadsleden.

Wat doen onze twistzoekers ?

Zij stellen voor en verdedigen, tegen de kandidatuur van den achtbaren heer Coart, een der oudste katholieke strijders, die als schepen der openbare werken en als provincieraadslid overgroote diensten, zoowel aan onze stad als aan ons kanton bewezen heeft, die van eenen volmaakten liberaal, van een gewezen lid der schoolcomiteiten van Van Humbeek, onzaliger gedachtenis !

En wie teekende de aanbiedingslijst van dezen echten liberalen kandidaat ?

Voorop de huidige dissidente kandidaat.

Hetgeen geheurde tijdens de kiezing van M. Desmaisières, dood zich nogmaals voor tijdens de balloteering van M. Coart, die ofschoon hij de kandidatuur geweigerd had, met eene meerderheid van 1200 stemmen herkozen werd ! ! ! !

HET VERWISSELD KIND

4de VERVOLG.

De dokter zat in zijne consultatiekamer met zijn visiteboekje in de hand : « Mevrouw John Haveril. » Hij had dien naam meer gehoord, maar hij kon zich op het oogenblik niet meer herinneren waar en wanneer ? Haveril ? Was zij misschien de vrouw van dien schatrijken Amerikaan, over wien de dagbladen dezer dagen vol waren ?

— Sir Robert kan u ontvangen, mevrouw. De dame stond op en volgde. Alle patienten sloegen haar met nieuwsgierigheid gade. Zij merkten op dat zij buitengewoon zenuwachtig was, dat zij voortschreed met een waggelenden gang, dat haar loopen trilden en hare handen beefden.

De dame volgde den knecht, die eenen stoel voor haar geteed zette en daarna verdween.

In plaats van te gaan zitten, deed de patiente eenige passen voorzit en zag den dokter onderzoekend aan. Plotseling klapte zij in de handen en riep :

— Den Hemel zij dank ! Hij is het !

— Ik begrijp u niet, mevrouw. Ik krijg zooveel menschen bij mij. Uw naam... is die van een Amerikaan, niet waar ?

— Gij bedoelt den naam van mijn man. Maar ik ben eene geboren Engelsche...

— Wel, mevrouw Haveril, ook de rijksten hebben hun kleine ongesteldheden. Wat scheelt er aan ?

— Ik ben heel ziek geweest, dokter ; maar dat is de reden niet van mijne komst.

— Dan, mevrouw, begrijp ik niet waaraan ik de eer van uw bezoek te danken heb.

— Ik zie wel dat gij mij niet herinnert. Toen zij begon te spreken, hield het beven op. Toch herinner ik mij heel goed. Gij zijt weinig veranderd in die vier en twintig jaar.

— Zoo ?

— Ik hoorde in mijn hotel eenige menschen over u spreken. Zij vertelden dat gij voor de genezing van sommige kwalen beroemd zijt geworden. Ik herinnerde mij uw naam en... en... ik was zeer nieuwsgierig of gij die man waart. En gij zijt het.

— Ik heb het dezen morgend erg druk, mevrouw. Als gij dus zoo vriendelijk zoudt willen zijn mij te zeggen wat gij bij mij komt doen ?

— Dokter, ik heb een kind gehad... een jongen... den prachtigsten jongen, die gij ooit gezien hebt.

— Dat is niets ongewoons, begon de dokter, maar hij hield zijne verdere woorden in, omdat hij de diep weemoedige uitdrukking opmerkte, die zich over het gelaat der dame verspreid had.

— Ga voort, mevrouw, zegde hij.

— Ik had een jongen, herhaalde zij en bersste in een vloed van tranen los.

De dokter boog het hoofd.

— Ik verloor den jongen, hernam zij. Ik... ik .. verloor den jongen.

— Stierf hij ?

Zij schudde het hoofd.

— Neen ! Maar ik verloor mijn jongen, herhaalde zij. Mijn man verliet mij. Ik was alleen in de grootestad. Mijne familie had mij verstoten, mdat ik met eenen tonneelspeler getrouwd was. Ik bezat geen centiem meer en kon geen werk krijgen. Toen verkocht ik mijn jongen, om hem voor het werkhuis te behoeden en om aan geld te geraken, ten einde mijn man te kunnen volgen.

— Goede Hemel ! Nu herinner ik het mij ! Het was te Birmingham. Uw echtgenoot heette... ?

— Zijn tonneelnaam was Anthony.

— Juist, juist ! Ik herinner mij alles. Ja... ja ! Het kind werd door eene dame aangenomen. Ik herinner het mij zeer goed. En zijt gij nu dieverlaten vrouw en de echtgenoote van dien rijken Amerikaan ?

— Ja. Ik volgde mijn man van de eene plaats naar de andere en stak zelfs den Atlantischen Oceaan over. Ik vond hem in een stadje in de West-lijke Staten, maar hij stelde een echt tot echtscheiding in, wegens onvereenigbare karakter-eigenschappen. Zoo verloor ik mijn echtgenoot en mijn kind, en geen van beiden door den dood.

— O ! En toen kwaamt gij terug, om uwen jongen te zoeken ?

— Neen ; ik trouwde met John Haveril ; maar dat was voor hij rijk was.

— En nu komt gij bij mij inlichtingen vragen over uwen zoon, die nu al een volwassen man moet zijn.

— Ik heb hem nooit kunnen vergeten, dokter. Ik zal hem nooit kunnen vergeten. Geen dag is er voorbijgegaan, dat ik niet aan hem gedacht heb. Ik volgde hem met mijne gedachten en zegde : nu is hij zes, nu tien, nu twintig — en ik blijf aan hem denken... altijd... altijd.

— Ja, maar waarlijk... Hebt gij geen kinderen meer gehad ?

— Neen. En verleden voorjaar werk ik ziek... ernstig ziek. Ik was...

— Wat scheelde er aan ?

Zij vertelde hem de kentekens.

— Ja, zenuwen natuurlijk. Verlangen naar het kind.

— Gij weet het. De dokter in Amerika wist het niet. En toen ik daar ziek lag in mijne half mistere kamer, had ik een droom. Telkens en telkens keerde diezelfde droom terug. Ik zou mijn kind te Londen terugzien. Daarom nam mijn echtgenoot mij mee naar hier.

— En meent gij uw kind te zullen terugvinden ?

— O, daar ben ik zeker van. Ik moet mijn jongen vinden.

— Gij zoudt hem even goed op den bodem van de zee kunnen zoeken. Luister en eens, weerde mevrouw ; uw jongen moest de plaats innemen van een kindje dat overleden was. Dat was waar, ik verzeker het u ; ik wist er alles van. Er is geen enkel punt... geene enkele kans om het kind te vinden.

— Weet gij er niets van ?

— Op mijn eerewoord, mevrouw, ik kan zelfs niets gissen. De dame gaf mij haar naam niet op, en ik vroeg haar niets.

— O ! haar gelaat betrok. Ik hoopte zoo op u. Gisteren zag ik in de komedie een jongen man, die mijn zoon kon zijn, lang, blond en blauwe oogen. Weet zij werkelijk niets ?

— Volstrekt niets, antwoordde hij beslist. En gij kwaamt hier, ging hij voort, herinnerdet u mijn naam en verlangde te weten of ik en die dokter dezelfde persoon was. Welaan, mevrouw Haveril, ik ben dezelfde dokter en ik herinner mij alles volmaakt. Ga en voort

— Waar is dat kind gebleven, dokter ?

— Ik zegde u reeds dat ik het niet weet. Ik heb het zoolt gewet n. De dame gaf mij het geld en nam het kind aan de station ontvangst. Zij bracht het naar de wachtkamer. Zij had eene indische kindermeid, en die nam zes allen mee. Dat is alles wat ik er u van kan vertellen.

— Wat kan ik dan doen ?

— Gij kunt niets doen. Als ik u een raad mag geven, zou ik de geheele zaak vergeten.

— Ik kan het niet vergeten ; kon ik her maar ! Het was zoo slecht ! Mijn kind te verkoopen, om dien schurk achterna te loopen !

— Mijn weerde mevrouw, is het wel geoorloofd uw leven te vergeiden, ter wille van eene enkele kanteering ? Denk aan de plichten, die gij hebt tegenover uw tweeden echtgenoot. Gij moet hem gelukkig maken en niet anderlei onaangenaamheden bezorgen. Denk aan uw grootfortuin. Indien de beloten waarheid spreken, is uw echtgenoot eenige maten uw linnaar.

— Wat de bladen zegen is de waarheid.

— Gij zijt er toch betrekkelijk jong, niet ouder dan vijf-en-veertig, zou ik zeggen. De tijd heeft u heldenrijk behandeld. Toen ik u in Birmingham leer te kennen, waart gij ijzenlijk oog en mistje, met een fijn, lief gezichtje. Gij kunt u thans nog beter in zijde en satijn kleeden, dan toen in katoen. Verschal u zelf nog een twintigtal jaren weelde en geluk. De zwakheid, waarvan gij thans het slachtoffer zijt, zal verdwijnen, indien gij alle zenuwachtige aandoeningen en opwindende droomen vermijdt. Zoo ik u... maar wilken raad heeft nu mijn kaanschelkokor u gegeven ?

Zij zette al met weerzin op. Ik kan niet vergeten, sprak zij. Ik moet er aan blijven denken. Maar de droom was waar. Die was mij gezonden, dokter, die was mij gezonden. En de eerste stap — daarvan ben ik heilig overtuigd — heb ik gedaan door hier te komen.

— —

Na een zeer zaam middagmaal zat sir Robert bij den haard in zijne eetkamer. Zijne gedachten swaalden van hel een naar het andere. Hij zat te peinzen over alles en zag wat — onbeduidende dingen ; toen hij plotseling in het licht der vier kandelaars op de tafel, als een spook, een datum voor zich zag oprijzen.

Inderdaad, daar stonden de letters en cijfers te schitteren : geboren 2 December 1872. « Hij wreef zich de oogen — de teekens verdwenen ; hij leunde er achterover in zijn stoel — daar waren ze weer !

— Het is eene speling van het geheugen, zegde hij. Wat heb ik vandaag gedaan, dat deze datum opgewekt kan hebben ? De eenige merkweerdige gebeurtenis van den dag was het bezoek van zijne patiente uit lang vervlogen dagen en de herinnering aan de overdracht van een kind, waarin hij de hand gehad had. Stond die datum wellicht daarmee in verband ?

Hij stond op en ging naar de consultatiekamer. Daar op eene boekenplank, tusschen vele anderen in, vond hij zijn aantekeningenboek van het jaar 1874.

Hij herinnerde zich nu alles : het was winter geweest, in het begin van het jaar. Hij sloeg de bladzijden om en kwam aan zijne notities, waarin hij las : kind moet hebben blond haar, blauwe oogen ; beslijd : moet geboren zijn ongeveer 2 December 1872 datum geboorte overleden kind.

— Daar is geen twijfel aan ; het is dezelfde datum, zegde hij. Zoo hebben dus de hersenen zonder dat ik er zelf iets van wist... geheel op eigen gelegenheid... in werking gezet door het verhaal van die ongelukkige vrouw, mij den juisten datum te binnengebracht. Hm !

Hij zette het aantekenboek weer op de plaats en keerde naar de eetkamer terug.

En daar zat hij weer bij den heerd, de been over elkander, met een boek in de hand, dood op zijn gemak, hopende op een rustig leesuurke.

Alles vergeefs.

Die zaak van dat kind keerde telkens weer in zijn hoofd terug. De letters op de bladzijden smolten samen tot lichtbeelden : hij zag de arme vrouw weenend, gebogen over haar kind, grijpen naar het geld, dat haar jongen van het armhuis moest redden en haar naar haar man terugvoeren ; hij zag de indische meid het kind van hem aannemen en de dame in het spoortrijtuig eene koele buiging voor hem doen.

De geschreurde enveloppe was geadresseerd aan « Lady ..., » Zij had dus een titel. Hij stond op, en nam een rood boekje ter hand, dat op den boekenhanger lag.

— Nu, sprak hij, als ik dit boekske doorbladde van het begin tot het einde en een erfgenaam van dit of van dat, of een lord zoo en zoo zal geboren den 2 December 1872, dan zal ik waarschijnlijk het slachtoffer van de samenzweering gevonden hebben — indien er van eene samenzweering sprake is.

Gelukkig begon hij op de laatste bladzijde, bij de letter Z. Reeds op dezelfde bladzij las hij :

— Woodroffe, Sir Humphrey Arundale, tweede baronnet, geboren te Poonah, 2 Dec. 1872, zoon van sir Humphrey Armitage Woodroffe, eerste baronnet, Groenkruis Bathorde, Groenkruis van St-Michael en St-George, laatstelijk luitenant-gouverneur van Bengalen en Lilias, dochter van den vijftienden Lord Dunedin. Volgde zijn vader in 1888 op. Gestudeerd te Eton en aan het Trinity College, Cambridge. Kapitein bij de Worcestersche militie Woonst te Crowleigh, Worcestershire, en te Bryanston Square, Lond-n.

Dat is mijn man ! riep de dokter met begrijpelijke opgewondenheid uit. Ik geloof zeker hem gevonden te hebben. Dan heeft er dus toekomstschuiving plaats gehad ! Maar, goede hemel ! Het is Lady Woodroffe ! De schrijfster, de woordvoerster, de voorgangster ! O, eerbiedig ! O, gratigheid ! O, liefdadigheid ! Wat zou de wereld zeggen, indien de wereld dat wist !

Hij legde het boek weg en bleef peinzend zitten.

Ik verzekerde die vrouw, overlegde hij, dat ik niets wist van de dame, die haar kind zou nam. Dat was de waarheid, ik wist toen nog niets. Maar nu weet ik alles. Moet ik het haar gerteilen ? Waarom den vrede verstoren ? Zij kan nooit de waarheid ontdekken. Dat zij terugkeerde naar haar tweede vaderland. Bovendien, ik beloofde nooit over die zaak te zullen spreken, zelfs niet met die dame zelf, indien ik haar ooit weer ontmoette — tenzij met hare toestemming. Beste mevr. Haveril, keer naar Amerika terug en vergeet den jongen, die nu baronnet is. Keer terug ; dat is voor uwe gezondheid het best. De eerste stap, reeds zij. Zond-ring ! De eerste stap. Maar niet voor u, weerde mevrouw, niet voor u.

(Wordt voortgezet).